Norjassa kasvavat myrkylliset sienet

Metsissä kasvaa sekä ruokasieniä että myrkyllisiä sieniä. Jotkut Norjan myrkyllisimmistä sienistä voivat muistuttaa erehdyttävästi muissa maissa kasvavia ruokasieniä.

Ota yhteyttä Giftinformasjonen-neuvontaan (myrkytystietokeskus), jos epäilet myrkytystä.

Suippumyrkkyseitikki (Cortinarius rubellus), norjankielinen nimi: Spiss giftslørsopp (vasemmalla) on myrkyllinen, ja se voi kasvaa ruokasienen, kuten suppilovahveron (Craterellus tubaeformis) vieressä (4 oikeanpuoleista sientä).

Muistilista turvalliseen sieniretkeen

- Osallistu sienikurssille.
- Poimi ja puhdista sienet aina yksi kerrallaan.
- Opettele norjalaiset sienet ja Norjassa kasvavat myrkylliset sienet. Sienilajit vaihtelevat eri maiden ja maanosien välillä. Muissa maissa kasvavat ruokasienet voivat muistuttaa Norjassa kasvavia myrkyllisiä sieniä.
- Käytä uutta ja päivitettyä tietoa sienistä.
- Syö ainoastaan hyvänlaatuisia sieniä. Heitä pois madonsyömät ja mädäntyneet sienet.
- Ruokasienen tulee olla täysikasvuinen tai siinä on oltava riittävästi tunnusmerkkejä sen tunnistamiseksi.
- Säilytä eri sienilajit erillään koreissa, esimerkiksi eri astioissa.
- Poimi, syö tai tarjoa muille ainoastaan sieniä, jotka tunnistat täysin varmasti.
- Varmista sienet sieniasiantuntijoilta, joko lähellä sijaitsevassa tunnistustapahtumassa tai matkapuhelimen digitaalisesta sienten tunnistussovelluksesta.
- Älä koskaan käytä tekoälyä määrittämään sieniä, joita aiot käyttää ruokana.

Norjan myrkyllisimmät sienet

Tämän esitteen sienet voivat aiheuttaa pitkäkestoisia vaurioita elimille, kuten maksalle ja munuaisille.

Norjassa kasvaa myös muita myrkyllisiä sieniä sekä sieniä, joita ei suositella ruoaksi. Näitä sieniä ei esitellä tässä.

Tutustu Norjan sieni- ja hyötykasviyhdistyksen sivustoon www.soppognyttevekster.no , josta löydät lisätietoa ruokasienistä.

Folkehelseinstituttet, 2026

Valkokärpässieni
Amanita virosa
Norjankielinen nimi: Hvit fluesopp

Valkokärpässieni on kauttaaltaan (lakki, jalka, heltat ja malto) valkoinen. Jalan yläosassa on rengas, joka voi myös irrota. Jalan tyviosa on möhkälemäinen ja tupen ympäröimä. Valkokärpässieni kasvaa yleensä metsissä.

Kavalakärpässieni
Amanita phalloides
Norjankielinen nimi: Grønn fluesopp

Lakin väri vaihtelee vihreästä ruskeaan ja keltaiseen. Heltat ja jalka ovat valkoiset. Jalan yläosassa on rengas, joka voi myös irrota. Jalan tyviosaa ympäröi tuppi (pussi). Sieni on Norjassa harvinainen.

Myrkkynääpikkä
Galerina marginata
Norjankielinen nimi: Flatklokkehatt

Lakki ja heltat ovat kellanruskeat. Jalan väri vaihtelee harmaasta ruskeaan. Sieni on pienikokoinen ja kasvaa useimmiten ryppäinä puiden kannoissa ja kaarnassa. Sieni on yleinen.

Lepiota boudieri

Pikku-ukonsienet
suku Lepiota

Lepiota-suvun sienet ovat pieniä ja vaikeita erottaa toisistaan. Ei ole tiedossa, mitkä tämän suvun sienistä voivat olla myrkyllisiä.

Heltat ovat sävyltään valkoiset. Lakki on eri väristen suomujen peitossa.

Jalassa on rengas, joka voi myös irrota. Jalka voi olla valkoinen tai muun värinen. Malto on valkoinen.

Myrkytys (valkokärpässieni, kavalakärpässieni, myrkkynääpikkä tai pikku-ukonsienet)

Jopa aivan pieni määrä näitä sieniä voi aiheuttaa vakavan myrkytyksen. Oireet ilmaantuvat 6-24 tunnin kuluessa, voimakas vesiripuli, vatsakivut ja oksentaminen.

Hengenvaarallisen maksavaurion riski on suuri 2-3 päivän aikana.

Jos epäilet myrkytystä, saat ohjeita jatkoseurannasta ottamalla yhteyttä Giftinformasjonen-neuvontaan.

Folkehelseinstituttet, 2026

Suippumyrkkyseitikki
Cortinarius rubellus
Norjankielinen nimi: Spiss giftslørsopp

Koko sieni on punaruskea (lakki, jalka, heltat ja malto). Sieni on yleinen metsissä.

Lehtomyrkkyseitikki
Cortinarius orellanus
Norjankielinen nimi: Butt giftslørsopp

Muistuttaa suippumyrkkyseitikkiä, mutta lakki on laakea. Tämä sieni on harvinainen ja se kasvaa lehtimetsissä.

Myrkytys (myrkkyseitikit)

Jopa aivan pieni määrä myrkkyseitikkiä voi aiheuttaa vakavan munuaisvaurion. Myrkytyksen oireet voivat ilmaantua vasta 36 tunnin kuluttua. Oireita voivat olla pahoinvointi, oksentaminen, vatsakivut, jano, lihaskivut, huimaus, väsymys ja huonovointisuus. Joillakin oireet ovat lieviä ennen munuaisvaurion syntyä. Hengenvaarallisen munuaisvaurion kehittymisriski on suuri 3-14 päivän aikana.

Jos epäilet myrkytystä, saat ohjeita jatkoseurannasta ottamalla yhteyttä Giftinformasjonen-neuvontaan.

Giftinformasjonen
Puh: 22 59 13 00
(24 h/vrk)

Norjan sieni- ja hyötykasviyhdistys (www.soppognyttevekster.no) järjestää sienikursseja ja -retkiä. Tutustu heidän Digital soppkontroll -sovellukseensa – palveluun, jossa sieniasiantuntijat tarkistavat sienet.

Esitteen on laatinut Giftinformasjonen. Päivitetty viimeksi: joulukuu 2026. Lisätietoa sienistä ja myrkytyksistä on saatavilla osoitteesta
www.giftinfo.no
Valokuvat: Per Marstad